

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืนเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเขต
เทศบาลเมืองกำแพงเพชร

Development Guideline for Night-time Experiential Tourism to Promote Creative
Economy in Kamphaeng Phet Municipality

ประพล จิตคติ¹ เกศรินทร์ เหมโพธิ์² ขวัญ พิกุลทอง³ และ ภัทรวดี จิตคติ⁴
Praphol Chitkati¹ Kessarin Mekpho² Kwan Pigunthong³ Pattarawadee Chitkati⁴

Received:

January 21th, 2026

Revised:

April 21th, 2026

Accepted:

August 2nd, 2026

DOI:

10.65205/jmsr.2026.e283336

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืนในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร และ 2) พัฒนารูปแบบการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของชมรมชุมชนท่องเที่ยวขากังราว โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 40 คน ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) พื้นที่เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีศักยภาพสูงในการพัฒนาการท่องเที่ยวยามค่ำคืน โดยสามารถบูรณาการทรัพยากรด้านศาสนา ความเชื่อ และวิถีชีวิตร่วมสมัยให้เกิดเป็นกิจกรรมเชิงประสบการณ์ใน 3 รูปแบบ ได้แก่ กิจกรรมเน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว กิจกรรมสื่อความหมายที่สะท้อนคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และ กิจกรรมนำชมบรรยากาศที่สร้างความประทับใจยามค่ำคืน 2) รูปแบบการจัดจำหน่ายควรพัฒนาเป็นระบบแบบบูรณาการ ประกอบด้วย 3 กระบวนการหลัก ได้แก่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การจัดจำหน่ายผ่านช่องทางผสมผสานทั้งออนไลน์และออฟไลน์ และการดำเนินการบริการโดยเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ชุมชน และเอกชน โดยมีชมรมชุมชนท่องเที่ยวขากังราวทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหลัก

คำสำคัญ: กิจกรรมการท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์, การท่องเที่ยวยามค่ำคืน

¹ อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

Lecturer in Tourism Industry Program Faculty of Management Sciences, Kamphaengphet Rajabhat University

²⁻⁴ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

General Administration Officer, Kamphaengphet Rajabhat University

*Corresponding author, e-mail: praphon_c@kpru.ac.th

Abstract

This research aims to 1) design experiential nighttime tourism activities in Kamphaeng Phet Municipality and 2) develop a distribution model for tourism products of the Chakangrao Community Tourism Club. A qualitative research methodology was employed, with data collected from 40 key informants through in-depth interviews and focus group discussions. The data were analyzed using content analysis. The findings reveal that: 1) Kamphaeng Phet Municipality has high potential for developing nighttime tourism by integrating religious, spiritual, and contemporary lifestyle resources into three types of experiential activities: participatory activities that engage tourists, activities with

historical and cultural significance, and nighttime atmosphere-based guided experiences. 2) The distribution model should be developed as an integrated system consisting of three main processes: product development, distribution through hybrid channels (both online and offline), and service delivery through a collaborative network among the public sector, community, and private sector. In this system, the Chakangrao Community Tourism Club plays a central coordinating role.

Keywords: Tourism Activity, Tourism Experiences, Night Tourism

บทนำ

จังหวัดกำแพงเพชรเป็นจุดหมายปลายทางที่น่าหลงใหลด้วยบริบททางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่หลากหลายในฐานะเมืองมรดกโลกที่ได้รับรองจากองค์การเพื่อศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) มีโบราณสถานที่น่าสนใจให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับอดีตความเป็นมาของเมืองมรดกโลกได้อย่างแท้จริง การให้ความสำคัญกับความคิดริเริ่มด้านการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ที่แปลกใหม่จะช่วยเพิ่มความน่าดึงดูดใจมากขึ้น โดยส่งเสริมการดื่มด่ำประสบการณ์ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยวัฒนธรรมท้องถิ่นจากช่างฝีมือ และการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ย่านการค้า ร้านอาหารริมทางและสถาปัตยกรรมอันมีเอกลักษณ์ เพื่อส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ จังหวัดกำแพงเพชรเป็นตัวอย่างของการผสมผสานอย่างลงตัวของประวัติศาสตร์ ความคิดสร้างสรรค์ และความยั่งยืนในสภาพแวดล้อมที่มีเสน่ห์อย่างแท้จริง

โครงการวิจัยแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืนเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาโดยรวมของจังหวัดกำแพงเพชร และเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ด้วยการนำเสนอประสบการณ์ยามค่ำคืนที่แสดงถึงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ของพื้นที่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่แสวงหาประสบการณ์แปลกใหม่และดื่มด่ำในยามค่ำคืน ทำให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดโดยการสร้างรายได้ สร้างโอกาสในการจ้างงาน และสนับสนุนธุรกิจท้องถิ่น นอกจากนี้ การท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืนยังช่วยอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่โดดเด่นหลากหลายของจังหวัดกำแพงเพชร ส่งเสริมความรู้สึภาคภูมิใจและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมภายในชุมชน จังหวัดกำแพงเพชร และเทศบาลเมืองกำแพงเพชร สามารถกำหนดตำแหน่งตัวเองให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเจริญรุ่งเรือง ในขณะเดียวกันก็รักษามรดกทางวัฒนธรรมและส่งเสริมการพัฒนาโดยรวมของภาคเหนือตอนล่าง 2 เอาไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทรงคุณค่า โดยในปี พ.ศ. 2565 (มกราคม - ธันวาคม) จังหวัดกำแพงเพชรมีรายได้จากการท่องเที่ยว 1,320 ล้านบาท โดยแยกเป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทย 1,288 ล้านบาท และรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 32 ล้านบาท มีการเติบโตทางเศรษฐกิจมากกว่า ร้อยละ 216 (Ministry of Tourism and Sports, 2023) ทั้งยังสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักถึงการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนตามกรอบ (BCG) โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Sriboonruang, 2023)

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืนในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชรต้องเผชิญกับความท้าทายต่างๆ และมีความจำเป็นต้องจัดการกับข้อกังวลที่อาจเกิดขึ้นจากนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการจากสถิติอัตราการเข้าพักค้างคืนของที่พักแรมในจังหวัดกำแพงเพชรปี พ.ศ. 2565 (มกราคม - ธันวาคม) ที่ผ่านมา เติบโตเพียง ร้อยละ 21 มีรายได้ 33.63 ล้านบาท ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีอัตราการเข้าพักน้อยที่สุดอันดับ 2 ของภาคเหนือทั้ง 17 จังหวัด (Ministry of Tourism and Sports, 2023) การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืน เป็นกลวิธีในการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวต่างถิ่นชาวไทย และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีโอกาสพักค้างคืนที่จังหวัดกำแพงเพชรเพิ่มมากขึ้น นักท่องเที่ยวต้องการประสบการณ์ที่มีส่วนร่วมและแท้จริงซึ่งนอกเหนือไปจากการท่องเที่ยวแบบดั้งเดิม จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่เหมือนใครซึ่งแสดงถึงความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของจังหวัดกำแพงเพชร

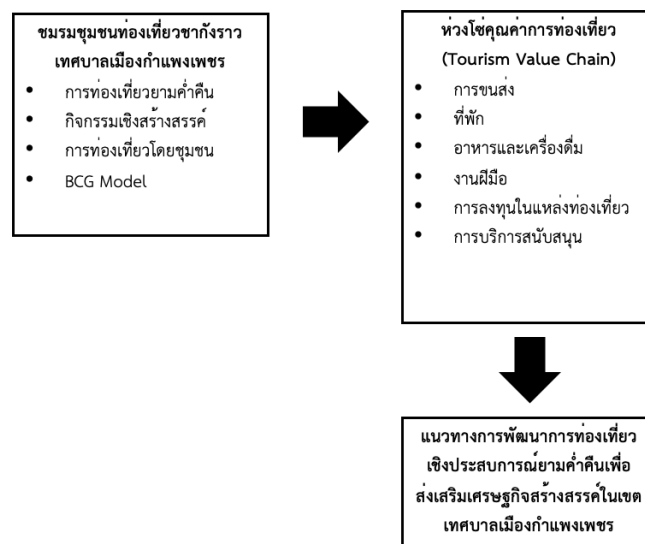
ผลที่คาดว่าจะได้รับหลังการวิจัยการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืนในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร มีแนวโน้มที่ดี ประการแรก จะมีความรู้และข้อมูลเชิงลึกมากมายที่สร้างขึ้นจากการวิจัยซึ่งนำไปสู่ความ

เข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมและความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของกำแพงเพชร ประการที่สองสามารถนำมาใช้ในการออกแบบประสบการณ์การท่องเที่ยวยามค่ำคืนที่สร้างสรรค์และมีส่วนร่วมกับชุมชน ปรับให้เหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต้องการประสบการณ์ในการดื่มด่ำความงามและคุณค่ามรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่โดดเด่นหลากหลายของจังหวัดกำแพงเพชร นอกจากนี้จะช่วยยกระดับคุณภาพและความถูกต้องเหมาะสมของทัวร์ยามค่ำคืน (Night Tour) ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลเชิงลึกของการตีความหมายสถานที่ทางประวัติศาสตร์และโบราณสถานอันมีคุณค่า ผลลัพธ์ที่คาดหวังเหล่านี้มีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวจำนวนมากขึ้น ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจมีส่วนช่วยในการพัฒนาและส่งเสริมจังหวัดกำแพงเพชรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่น่าหลงใหลของประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืนในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของชมรมชุมชนท่องเที่ยวซากงาวเทศบาลเมืองกำแพงเพชร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย
ที่มา : พัฒนาโดยผู้วิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นภาคีที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ประกอบด้วยผู้ประกอบการที่พัก 8 คน นักท่องเที่ยว 8 คน ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ 8 คน สมาชิกชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว 8 คน และผู้ประกอบการอาหารและเครื่องดื่ม 8 คน ทั้งนี้ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ให้ข้อมูลที่มีประสบการณ์ตรงและสามารถสะท้อนบริบทของพื้นที่ได้อย่างลึกซึ้ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured In-depth Interview) แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) คำถามเกี่ยวกับลักษณะกิจกรรมการท่องเที่ยวและแนวทางการออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ 2) คำถามเกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการจัดจำหน่ายกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบสัมภาษณ์ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้จริง

2. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) การสนทนากลุ่มประกอบด้วยภาคีด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ ผู้ประกอบการที่พัก นักท่องเที่ยว ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ สมาชิกชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์เพื่อยืนยันข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์เชิงลึก และร่วมกันระดมความคิดเห็นในการกำหนดแนวทางการจัดจำหน่ายกิจกรรมการท่องเที่ยวจากประเด็นคำถาม ดังนี้ กิจกรรมการเสริมประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว จดรับ-ส่ง นักท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยว และการกำหนดราคาที่เหมาะสมเพื่อจัดจำหน่าย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. นัดหมายการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยแบบสอบถามกึ่งโครงสร้าง 1) ส่วนคำถามเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวและแนวทางการออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ และ 2) ส่วนคำถามเกี่ยวกับการจัดจำหน่ายกิจกรรมการท่องเที่ยวกับภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ ผู้ประกอบการที่พัก นักท่องเที่ยว ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ สมาชิกชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และ ผู้ประกอบการท่องเที่ยว โดยการนัดหมายวัน เวลา สถานที่ล่วงหน้า และไปก่อนเวลา 15 นาที

2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกทั้ง 2 ส่วน มาสังเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อเตรียมข้อมูลประกอบการสนทนากลุ่มย่อย

3. นัดหมายการสนทนากลุ่มย่อยภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ ผู้ประกอบการที่พัก นักท่องเที่ยว ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ สมาชิกชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และ ผู้ประกอบการท่องเที่ยว โดยการนัดหมายวัน เวลา สถานที่ล่วงหน้า

4. นำเสนอข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้ง 2 ส่วน กับภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเบื้องต้น และดำเนินการสนทนากลุ่มเพื่อร่วมกำหนดการจัดจำหน่ายกิจกรรมการท่องเที่ยว นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อการประมวลผลข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามกรอบแนวคิดห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยว ได้แก่ การขนส่ง ที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม งานฝีมือ การลงทุน ในแหล่งท่องเที่ยว สันทนาการและการท่องเที่ยว และการบริการสนับสนุน ในการตีความหมายของเนื้อหาการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นการกำหนดรหัส (Coding) เพื่อวิเคราะห์หาคำหลักจากความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ แบ่งกลุ่มเนื้อหาด้วยการใส่รหัสคำเพื่อใช้อธิบายถึงเป้าหมาย (Objective) และจำนวนของเนื้อหา (Content) เป็นการนำคำซ้ำในผลที่ได้สร้างเป็นแก่นเรื่อง (Theme) ตามเนื้อหาที่ปรากฏทั้งจากการจดบันทึก และจากคำสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เนื้อหาจะเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนสามารถมองเห็นและนับได้ (Manifest Content) และใช้การวิเคราะห์ความหมายของคำที่ซ่อนเร้น โดยมีนัยหรือตีความหมาย (Latent Content) เพื่อหาความหมายของคำสัมภาษณ์ที่ซ่อนเร้น และตีความทางสัญลักษณ์ที่สามารถมองเห็นเป็นรูปธรรมได้ (Photisita, 2019).

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อ 1. เพื่อออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืนในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ พบว่าเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีศักยภาพสูงในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืน โดยสามารถจำแนกทรัพยากรการท่องเที่ยวออกเป็น 2 มิติหลัก ได้แก่ มิติด้านศาสนาและความเชื่อ ซึ่งประกอบด้วยวัด โบราณสถาน และศาลเจ้าที่มีคุณค่าทางจิตวิญญาณและประวัติศาสตร์ และมิติด้านวิถีชีวิตและสันทนาการยามค่ำคืน ได้แก่ ตลาดกลางคืน พื้นที่สาธารณะ และบริเวณริมแม่น้ำ ซึ่งสะท้อนวิถีชีวิตร่วมสมัยของชุมชน ทรัพยากรทั้งสองมิติดังกล่าวสามารถนำมาบูรณาการเพื่อพัฒนาเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เน้น “ประสบการณ์” มากกว่าการเยี่ยมชมเพียงผิวเผิน

ในด้านลักษณะของกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่เหมาะสมกับการพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืนควรมีลักษณะสำคัญ 3 รูปแบบ ได้แก่ (1) กิจกรรมเน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว ซึ่งเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ลงมือปฏิบัติ เช่น การทำขนมพื้นถิ่นหรือการเรียนรู้หัตถกรรม (2) กิจกรรมสื่อความหมายที่สะท้อนคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ซึ่งเน้นการถ่ายทอดเรื่องราว ประวัติศาสตร์ และความเชื่อผ่านการเล่าเรื่องหรือการนำชม และ (3) กิจกรรมนำชมบรรยากาศที่สร้างความประทับใจยามค่ำคืน ซึ่งอาศัยองค์ประกอบของแสง สี และสภาพแวดล้อมยามค่ำคืนในการสร้างอารมณ์และความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาพบว่าการดำเนินกิจกรรมในปัจจุบันยังมีลักษณะแยกส่วน ขาดการเชื่อมโยงเป็นผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่มีความต่อเนื่อง

ผลจากการสนทนากลุ่มสะท้อนให้เห็นแนวทางร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวควรมุ่งสู่การออกแบบกิจกรรมในลักษณะ “เส้นทางท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์” (Route-based Experience) โดยมีการกำหนดจุดศูนย์กลางในการให้บริการนักท่องเที่ยว การเชื่อมโยงกิจกรรมในแต่ละจุดเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ และการพัฒนาให้อยู่ในรูปแบบแพ็คเกจเดียว เพื่อเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงและสร้างความครบถ้วนของประสบการณ์ เมื่อบูรณาการข้อมูลทั้งหมด สามารถวิเคราะห์แนวคิดห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยว (Tourism Value Chain) ของชมรมชุมชนท่องเที่ยวซากงาวโดยเทศบาลเมืองกำแพงเพชร มี 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการขนส่ง
2. ด้านอาหารและเครื่องดื่ม
3. ด้านงานฝีมือ
4. ด้านการบริการอื่น ๆ ที่สนับสนุน

ซึ่งองค์ประกอบทั้งหมดนี้มีบทบาทสำคัญในการสร้าง “ประสบการณ์แบบต่อเนื่อง” ให้แก่นักท่องเที่ยว และถูกนำมาใช้เป็นฐานในการออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว

ผลการวิจัยนำไปสู่การออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืน ภายใต้แนวคิด “Kamphaeng Phet Night Tour” ซึ่งเป็นเส้นทางท่องเที่ยวแบบวงรอบที่เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในพื้นที่เข้าด้วยกัน โดยกำหนดให้ “ลานโพธิ์” เป็นจุดศูนย์กลางในการเริ่มต้นและสิ้นสุดกิจกรรม เส้นทางดังกล่าวประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 1.5–2 ชั่วโมง และออกแบบให้เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวกลุ่มขนาดเล็กถึงปานกลาง

การออกแบบกิจกรรมดังกล่าวสะท้อนแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์อย่างชัดเจน กล่าวคือนักท่องเที่ยวไม่ได้เป็นเพียงผู้สังเกตการณ์ แต่มีบทบาทในการมีส่วนร่วม เรียนรู้ และรับรู้คุณค่าทางวัฒนธรรมผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ ทั้งในมิติของศาสนา วิถีชีวิต ศิลปะ และบรรยากาศยามค่ำคืน อันนำไปสู่การสร้างประสบการณ์ที่มีความหมายและความทรงจำที่ยั่งยืน

ตารางที่ 1 ห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยวการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืนในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร

ประเด็นด้าน	ทางตรง	ทางอ้อม	การสนับสนุน โครงสร้างพื้นฐาน
การขนส่ง	รถรางน้ำเที่ยว	เทศบาลเมืองกำแพงเพชร	การจัดการขยะ
	รถรับจ้าง	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา	การจัดการพลังงาน
อาหารและเครื่องดื่ม	ตลาดต้นโพธิ์	กระทรวงสาธารณสุข	
	ตลาดไนท์พลาซ่า		
งานฝีมือ	พับใบเตยหอม	สำนักงานพัฒนาพื้นที่พิเศษฯ	
	พิมพ์พระพิมพ์ใจ	กระทรวงพาณิชย์	
	พวงมะโหด		
	ร้านเจมว้ยของฝาก/ที่ระลึก		
การบริการอื่น ๆ	ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว	ตำรวจท่องเที่ยว	
	ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว	สถานีตำรวจภูธร	
	จุดจอดรถรับ - ส่งนักท่องเที่ยว		

ที่มา: พัฒนาโดยผู้วิจัย

สรุปได้ว่า การจัดการและการสนับสนุนที่ครอบคลุมทั้งในด้านที่สร้างโครงสร้างพื้นฐานและการให้บริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองกำแพงเพชร โดยมีการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพสูงสุด หนึ่งในความสำคัญของการวิจัยคือการจำแนกหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละด้านในโครงสร้างห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย การขนส่ง ที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม งานฝีมือ สันทนาการและการท่องเที่ยว และการบริการอื่น ๆ ที่สนับสนุน ดังนี้

1) ด้านการขนส่งเชื่อมโยงการเดินทางของนักท่องเที่ยว โดยมีการให้บริการรถรางนำเที่ยวและรถรับจ้างเพื่อสนับสนุนกิจกรรมท่องเที่ยวในเขตเทศบาล

2) ด้านอาหารและเครื่องดื่ม มีการให้บริการที่ตลาดต้นโพธิ์และตลาดไนท์พลาซ่าซึ่งเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสกับอาหารท้องถิ่นได้

3) ด้านงานฝีมือ ชุมชนสามารถจัดการจัดแสดงงานศิลปะและฝีมือต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวสนใจและสามารถซื้อเป็นของฝากได้

4) ด้านการบริการอื่น ๆ ที่สนับสนุนรวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว การรักษาความปลอดภัย และการจัดการจุดจอดรถ ทั้งนี้เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีประสบการณ์ท่องเที่ยวที่ปลอดภัยและสะดวกสบายตลอดการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของชมรมชุมชนท่องเที่ยวชาวกังราว เทศบาลเมืองกำแพงเพชร พบว่า การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืนของชมรมชุมชนท่องเที่ยวชาวกังราว จำเป็นต้องพัฒนาในลักษณะ “ระบบการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ” ที่เชื่อมโยงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้าด้วยกัน โดยอาศัยแนวคิดการสร้างคุณค่าจากประสบการณ์ (Experience-based Value Creation) และห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (Tourism Supply Chain) เป็นกรอบในการออกแบบระบบ

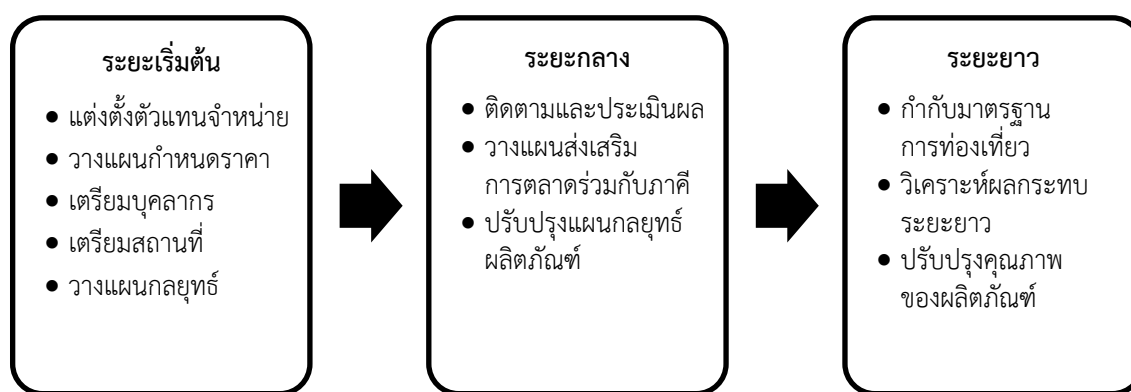
จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพร่วมกับการสนทนากลุ่ม พบว่า รูปแบบการจัดจำหน่ายในปัจจุบันยังมีลักษณะแยกส่วน ขาดหน่วยงานกลางในการบริหารจัดการ และยังไม่มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรูปแบบแพ็คเกจอย่างเป็นระบบ ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงนำไปสู่การออกแบบระบบการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืนที่มีโครงสร้างชัดเจน ประกอบด้วย 3 กระบวนการหลัก ได้แก่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การจัดจำหน่าย และการดำเนินการบริการ

ในกระบวนการแรก คือ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development) พบว่า ชมรมชุมชนท่องเที่ยว ชาวกังราวทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการรวบรวมและบูรณาการกิจกรรมจากแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้เป็น “แพ็คเกจการท่องเที่ยว” ภายใต้เส้นทางที่ออกแบบไว้ โดยมีเทศบาลเมืองกำแพงเพชรทำหน้าที่สนับสนุนด้านนโยบายและโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ในลักษณะนี้ช่วยให้กิจกรรมที่เคยกระจัดกระจายถูกเชื่อมโยงเป็นประสบการณ์เดียวที่มีความต่อเนื่อง

ในกระบวนการที่สอง คือ การจัดจำหน่าย (Distribution Channels) ผลการวิจัยเสนอให้ใช้ช่องทางแบบผสมผสาน (Hybrid Channels) ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ โดยช่องทางออนไลน์ประกอบด้วยเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลและการจองล่วงหน้า ขณะที่ช่องทางออฟไลน์ ได้แก่ จุดบริการนักท่องเที่ยวบริเวณลานโพธิ์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้ข้อมูล รับจอง และกระจายบริการ นอกจากนี้ ยังมีการเชื่อมโยงกับตัวกลาง เครือข่ายการท่องเที่ยว เพื่อขยายตลาดไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวภายนอกพื้นที่

ในกระบวนการที่สาม คือ การดำเนินการบริการ (Service Delivery) พบว่า การให้บริการเกิดจากความร่วมมือของหลายภาคส่วน โดยแหล่งท่องเที่ยว เช่น วัดและชุมชน ทำหน้าที่เป็นผู้จัดกิจกรรมเชิงประสบการณ์ ผู้ประกอบการในพื้นที่สนับสนุนด้านอาหารและสินค้าท้องถิ่น ขณะที่เทศบาลทำหน้าที่อำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัย การคมนาคม และการบริหารจัดการภาพรวม

ทั้งนี้ ชมรมชุมชนท่องเที่ยวกักราวทำหน้าที่เป็น “ผู้ประสานงานหลัก” (Coordinator) ในการเชื่อมโยงทุกภาคส่วนให้สามารถดำเนินงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โครงสร้างการจัดจำหน่ายดังกล่าวสะท้อนลักษณะของ “เครือข่ายความร่วมมือ” (Collaborative Network) ที่เน้นการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ชุมชน และภาคเอกชนในการร่วมกันสร้างและส่งเสริมประสบการณ์การท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวอย่างครบวงจร ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์สามารถพัฒนาเป็นระบบที่มีความชัดเจน ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ตลอดจนภาคที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ทั้งนี้สามารถกำหนดช่วงการพัฒนาการจัดจำหน่ายออกเป็น 3 ระยะ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ช่วงการพัฒนาการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืน
ที่มา : พัฒนาโดยทีมวิจัย

สรุปได้ว่า การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของชมรมชุมชนท่องเที่ยวกักราวจำเป็นต้องบูรณาการกับหน่วยงานอื่นในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชรโดยสร้างเป็นเครือข่ายความร่วมมือที่เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ชุมชน และ เอกชน โดยกำหนดทิศทางการจัดจำหน่ายที่ชัดเจน ตลอดจนการแบ่งปันส่วนแบ่งของกำไรจากการจำหน่ายให้กับผู้จัดจำหน่ายโดยตรง หรือ ผ่านตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม หรือ สมาชิกในชมรมการท่องเที่ยวที่สังกัดโดยเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ตลอดจนภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร การกำหนดช่วงการพัฒนาการจัดจำหน่ายออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะเริ่มต้น ระยะกลาง และระยะยาว โดยในระยะเริ่มต้นจะมีการแต่งตั้งตัวแทนจำหน่าย วางแผนกำหนดราคา เตรียมบุคลากร เตรียมสถานที่ และวางแผนกลยุทธ์ ในขณะที่ระยะกลางจะมีการติดตามและประเมินผล และวางแผนส่งเสริมการตลาดร่วมกับภาคี ส่วนในระยะยาวจะมีการปรับปรุงแผนกลยุทธ์ผลิตภัณฑ์ กำกับมาตรฐานการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบระยะยาว และปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผล

งานวิจัยนี้ออกแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูล คือ 1) การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้างในการสอบถามภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร และ 2) การสนทนากลุ่มย่อยภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า เขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีศักยภาพสูงในการพัฒนาการท่องเที่ยวตามคำค้น โดยสามารถบูรณาการทรัพยากรการท่องเที่ยวใน 2 มิติหลัก ได้แก่ มิติด้านศาสนาและความเชื่อ และ มิติด้านวิถีชีวิตร่วมสมัย สู่การออกแบบกิจกรรมเชิงประสบการณ์ 3 รูปแบบ คือ 1) กิจกรรมเน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว 2) กิจกรรมสื่อความหมายที่สะท้อนคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และ 3) กิจกรรมนำชมบรรยากาศที่สร้างความประทับใจตามคำค้น ทั้งนี้ แนวทางที่เหมาะสมคือการพัฒนาในรูปแบบ “เส้นทางท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์” ที่เชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างประสบการณ์ที่ต่อเนื่องและมีความหมายแก่นักท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนกิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพสูงสุด

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของชมรมชุมชนท่องเที่ยวชาวกังราว เทศบาลเมืองกำแพงเพชร พบว่า การพัฒนารูปแบบการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของชมรมชุมชนท่องเที่ยวชาวกังราว พบว่า ควรดำเนินการในลักษณะ “ระบบการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ” ที่เชื่อมโยงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ชุมชน และภาคเอกชน เข้าด้วยกันอย่างเป็นเครือข่ายความร่วมมือ โดยมีชมรมชุมชนท่องเที่ยวชาวกังราวทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหลักในการบริหารจัดการ รูปแบบดังกล่าวประกอบด้วย 3 กระบวนการสำคัญ ได้แก่

(1) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยการบูรณาการกิจกรรมการท่องเที่ยวที่กระจัดกระจายให้เป็นแพ็คเกจเดียว ที่มีความต่อเนื่อง

(2) การจัดจำหน่าย ผ่านช่องทางแบบผสมผสาน (Hybrid Channels) ทั้งออนไลน์ เช่น เว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ และออฟไลน์ เช่น จุดบริการนักท่องเที่ยว

(3) การดำเนินการบริการ ซึ่งอาศัยความร่วมมือของหลายภาคส่วนในการส่งเสริมประสบการณ์ให้นักท่องเที่ยวอย่างครบวงจร

นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาเป็นระยะ ได้แก่ ระยะเริ่มต้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อให้สามารถวางแผน ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การจัดจำหน่ายมีประสิทธิภาพและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยวในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่า เขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวตามคำค้นเชิงประสบการณ์ผ่านการบูรณาการทรัพยากรด้านศาสนา ความเชื่อ และวิถีชีวิตร่วมสมัย สู่การออกแบบกิจกรรมในรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกิจกรรมอย่างเป็นระบบและสร้างคุณค่าทางประสบการณ์อย่างต่อเนื่องขณะเดียวกัน การพัฒนารูปแบบการจัดจำหน่ายในลักษณะระบบบูรณาการ ซึ่งครอบคลุมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบผสมผสาน และการให้บริการผ่านเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐ ชุมชน และเอกชน โดยมีองค์กรชุมชนเป็นกลไกหลักในการประสานงาน ได้สะท้อนแนวทางการยกระดับห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การผสมผสาน “การออกแบบประสบการณ์” เข้ากับ “ระบบการจัดจำหน่าย” อย่างเป็นโครงสร้างเดียวกัน เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในระดับพื้นที่

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืนในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร สะท้อนให้เห็นว่า โครงสร้างการจัดการท่องเที่ยวยังไม่ครอบคลุมองค์ประกอบของห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยว ตามกรอบของ DEVCO และ UNWTO (2013) ซึ่งประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ โดยผลการศึกษาพบเพียง 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การขนส่ง อาหารและเครื่องดื่ม งานฝีมือ และบริการสนับสนุน ขณะที่องค์ประกอบสำคัญอีก 4 ด้าน ได้แก่ ที่พัก สันทนาการและการท่องเที่ยว บริษัทนำเที่ยวและการจอง และการลงทุนในแหล่งท่องเที่ยว ยังไม่ปรากฏอย่างชัดเจนในระบบการจัดการท่องเที่ยวยามค่ำคืน

อย่างไรก็ตาม แม้องค์ประกอบจะยังไม่ครบถ้วนตามกรอบแนวคิดสากล แต่บริบทของพื้นที่แสดงให้เห็นถึง “ความเข้มแข็งเชิงหน้าที่” (Functional strength) ของห่วงโซ่คุณค่าในระดับชุมชน กล่าวคือ มีการจัดการและสนับสนุน กิจกรรมที่สอดคล้องกับทรัพยากรในพื้นที่ เช่น การให้บริการรถรางนำเที่ยว การกระจายกิจกรรมอาหารและเครื่องดื่มในตลาดท้องถิ่น และการส่งเสริมงานฝีมือ ซึ่งสะท้อนแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เน้นการมีส่วนร่วมของภาคชุมชน และเครือข่ายท้องถิ่น สอดคล้องกับแนวคิดของ UNWTO (2018) ที่เน้นการบูรณาการภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นลักษณะเด่นของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืนในพื้นที่ ซึ่งเน้น “การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว” ผ่านกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ลงมือปฏิบัติจริง อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Pleerux and Nakpathom (2020) ที่อธิบายว่าการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้เป็นการสร้างคุณค่าจากการผสมผสานทรัพยากรทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตเข้ากับแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยนักท่องเที่ยวมีบทบาทเป็น “ผู้ร่วมสร้างประสบการณ์” (Co-creator) มากกว่าผู้รับบริการ

ดังนั้น แม้ห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยวยังไม่สมบูรณ์ตามกรอบสากล แต่ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนา “ห่วงโซ่คุณค่าเชิงประสบการณ์” ที่มีฐานจากชุมชน ซึ่งสามารถต่อยอดไปสู่การพัฒนาองค์ประกอบที่ขาดหาย เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันและสร้างความยั่งยืนให้กับการท่องเที่ยวยามค่ำคืนในอนาคต

2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ยามค่ำคืนในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาระบบการจัดจำหน่ายจำเป็นต้องดำเนินการในลักษณะ “การบูรณาการ เชิงเครือข่าย” โดยเฉพาะการเชื่อมโยงกับสถานประกอบการที่พักในพื้นที่ ซึ่งทำหน้าที่เป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญระหว่างนักท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ทั้งในด้านการเข้าถึงข้อมูล การจอง และการกระจายบริการ

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยวของ Miličević (2021) ที่อธิบายว่าการวางแผนและออกแบบผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวจำเป็นต้องครอบคลุมทั้งระบบ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การพัฒนาสินค้าและบริการ ไปจนถึงการเชื่อมโยงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในห่วงโซ่ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร และระบบคมนาคม ซึ่งสามารถดำเนินการผ่านทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน รวมถึงการใช้ตัวกลางในการกระจายสินค้าและบริการสู่ตลาด

ขณะเดียวกัน ผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นว่า “กลไกการแบ่งปันผลประโยชน์” เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนระบบการจัดจำหน่าย โดยการกำหนดสัดส่วนรายได้ที่เหมาะสมให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม และสมาชิกในชมรมท่องเที่ยว จะช่วยสร้างแรงจูงใจและความร่วมมือในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Davar (2010) ที่เน้นว่าการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ในการร่วมกันสร้างและถ่ายทอดประสบการณ์ที่มีคุณค่า

นอกจากนี้ การกำหนดทิศทางการพัฒนาระบบการจัดจำหน่ายเป็นระยะ ได้แก่ ระยะเริ่มต้น ระยะกลาง และระยะยาว ยังสะท้อนถึงแนวคิดการพัฒนาเชิงกลยุทธ์ที่เน้นความต่อเนื่องและการปรับตัว โดยในระยะเริ่มต้นมุ่งเน้นการวางโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การแต่งตั้งตัวแทนจำหน่าย การกำหนดราคา และการเตรียมทรัพยากร ในระยะกลางเน้นการติดตามประเมินผลและการส่งเสริมการตลาดร่วมกัน และในระยะยาวเน้นการยกระดับมาตรฐาน การปรับกลยุทธ์ และการประเมินผลกระทบ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของ Suwannaraj (2023) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการท่องเที่ยวอย่างเป็นขั้นตอนและยั่งยืน

ดังนั้น ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่า การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์อย่างคุ้มค่าควรมีประสิทธิภาพได้ จำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการทั้งในเชิงโครงสร้าง เครือข่าย และกลไกการแบ่งปันผลประโยชน์ ควบคู่กับการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในระยะยาว เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการสร้างรายได้และความยั่งยืนของการท่องเที่ยวในระดับพื้นที่แท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. นำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และเส้นทางการท่องเที่ยวอย่างคุ้มค่าที่ได้จากงานวิจัยไปจัดทำเป็นแพ็คเกจท่องเที่ยวโดยรวมที่พัก อาหารท้องถิ่น และกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างคุ้มค่าให้กับผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และธุรกิจที่พักแรมในจังหวัดกำแพงเพชร

2. จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวมรดกโลก เขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ด้วยกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์อย่างคุ้มค่าในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชรในสำคัญ เช่น วันท่องเที่ยวโลก วันอนุรักษ์มรดกไทย วันครบรอบมรดกโลกกำแพงเพชร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการ พฤติกรรม และความคาดหวังของนักท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์อย่างคุ้มค่าในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย

2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์อย่างคุ้มค่ารูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ส่งเสริมความยั่งยืน และสร้างประสบการณ์ที่แตกต่างให้กับนักท่องเที่ยว

3. ศึกษาแนวทางการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ เน้นการใช้ช่องทางออนไลน์ แพลตฟอร์มและผู้ทรงอิทธิพลในสื่อสังคม

กิตติกรรมประกาศ

ได้รับทุนการวิจัยจากโครงการพลิกโฉมมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ประจำปีงบประมาณ 2566

เอกสารอ้างอิง

- Davar, C. (2010). *Experiential Tourism and the Cyprus Hotel Experience*, President of Earth Rhythms, Inc. <https://ideasinteligentesblog.wordpress.com/wp-content/uploads/2012/11/experiential-tourism-and-the-hotel.pdf>
- DEVCO, & UNWTO. (2013). *Sustainable tourism for development*. World Tourism Organization https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@ed_dialogue/@sector/documents/publication/wcms_216669.pdf
- Miličević, K. (2021). Tourism value chain and sustainability certification. *Marseille: Label scape Interreg Mediterranean European Union*. <https://www.scribd.com/document/657649641/2-Value-chain-K-milicevic>
- Ministry of Tourism and Sports. (2023). *Domestic tourism statistics 2022 (classified by region and province)*. <https://www.mots.go.th/news/category/766>
- Pleerux, N., & Nakpathom, P. (2020). The potential of experiential tourism attractions in Chonburi, Rayong, Chanthaburi, and Trat provinces. *Journal of Thai Hospitality and Tourism*, 15(2), <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/tourismtaat/article/view/242169>
- Photisita, C. (2019). *The science and art of qualitative research*. Bangkok: Amarin Printing. (in Thai)
- Sriboonruang, P. (2023). Development guidelines for ancient community tourist attractions in Sisaket Province. *Journal of Management Science Research*, Surindra Rajabhat University, 7(3). (in Thai)
- Suwannaraj, S., Sattarattanakhachon, K., Artitkawin, A., & Junsantor, P. (2023). Experiential tourism management of conservation and lifestyle inheritance: Ban Thung Man Neua Community, Ban Pao Subdistrict, Mueang District, Lampang Province. *Dusit Thani College Journal*, 17(1),
- UNWTO. (2018). *Tourism for development – Volume I: Key areas for action*. Madrid, Spain : World Tourism Organization <https://www.e-unwto.org/doi/epdf/10.18111/9789284419722> *al of Media Business Studies*, 15(3), 188-213.